

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาและวิจัยเรื่องผลกระทบจากหมอกควันที่มีต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากหมอกควันต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาคือ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาคือ ค่า PM10 อัตราแลกเปลี่ยน ความรุนแรงทางการเมือง และฤดูกาล จากสมการ 2 สมการคือ 5.1.1 สมการนักท่องเที่ยวชาวไทย 5.1.2 สมการนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีรูปแบบสมการดังนี้

$$NT_{ij} = f(PM_i, PV, SE_1, SE_2)$$

โดยที่ NT_{ij} = จำนวนนักท่องเที่ยว (หน่วย: คน)

PM_i = ค่า PM10 (หน่วย: ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

PV = เหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง

(ระยะเวลาประกาศกฎอัยการศึก ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2556 – เมษายน 2557)

SE_1 = ฤดูร้อน

SE_2 = ฤดูหนาว

SE_1, SE_2 = ฤดูฝน

i คือ จังหวัดที่ $i = 1, \dots, 8$ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แม่ฮ่องสอน ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา ตามลำดับ

j คือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ $j = 1, 2$ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวคนไทย จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตามลำดับ

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า

5.1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทย

ปัญหาหมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่และพะเยา ไม่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงใหม่และพะเยา โดยเมื่อเกิดปัญหาหมอกควันจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงใหม่และพะเยาจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่เกิดปัญหาหมอกควันเป็นช่วงเวลาเดียวกับช่วงฤดูหนาว ซึ่งเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่และพะเยา ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวแม้จะเกิดปัญหาหมอกควัน ซึ่งแตกต่างกันในจังหวัดเชียงราย และลำปางที่ปัญหาหมอกควันส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดเชียงรายและลำปางลดลง

ฤดูร้อนส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน และพะเยา โดยในช่วงฤดูร้อนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน และพะเยา มีจำนวนลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับฤดูฝน

ฤดูหนาวส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง น่าน และพะเยา โดยในช่วงฤดูหนาวจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง น่าน และพะเยาจะมีจำนวนมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับฤดูฝน ซึ่งตรงข้ามกับในจังหวัดเชียงรายและแพร่ ที่ฤดูหนาวส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงราย และแพร่มีจำนวนลดลง เนื่องจากช่วงฤดูหนาวเป็นช่วงเวลาเดียวกับช่วงเวลาที่เกิดหมอกควัน ปัญหาหมอกควันจึงมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงรายและแพร่ลดลง

5.1.2 นักท่องเที่ยวต่างชาติ

ปัญหาหมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน ไม่มีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน เนื่องจากปัญหาหมอกควันมีขนาดเล็ก อีกทั้งช่วงเวลาที่เกิดปัญหาหมอกควันเป็นช่วงฤดูหนาวที่นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ปัญหาหมอกควันจึงไม่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน

อัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดพะเยา โดยถ้าค่าเงินบาทอ่อนค่าลงจะส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดพะเยามากขึ้น และถ้าค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นจะส่งผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดพะเยาลดลง

ความรุนแรงทางการเมืองมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดพะเยา โดยเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดพะเยาจะลดลง

ฤดูร้อนมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดเชียงใหม่และลำปาง โดยในช่วงฤดูร้อนจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปางจะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับฤดูฝน

ฤดูหนาวมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน และแพร่ โดยในช่วงฤดูหนาวจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน และแพร่จะมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับหน้าฝน

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาผลกระทบจากหมอกควันที่มีผลต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนพบว่าฤดูกาลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด ซึ่งถึงแม้ฤดูกาลจะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ แต่รัฐบาลก็ไม่ควรเพิกเฉย ควรมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละฤดูกาลอย่างเหมาะสมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และอากาศที่ดีก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว โดยปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนนั้นส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ และในระยะเวลา 3 ปีที่ทำการศึกษปัญหาหมอกควันเริ่มมีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดเชียงรายและลำปาง ซึ่งถ้ายังคงเพิกเฉยต่อปัญหาหมอกควันและไม่ทำการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง อาจส่งผลกระทบต่อท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นๆในภาคเหนือตอนบนได้ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และควรทำการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง นอกจากนี้จากการศึกษาสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติจังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดที่มีความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์วิกฤตมากที่สุด โดยเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองและค่าเงินบาทแข็งค่าจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง จังหวัดพะเยาจึงควรหาแนวทางการป้องกัน และแก้ปัญหาเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยาให้มากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ในการศึกษากครั้งต่อไปอาจพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น GDP และจำนวนผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน